

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Ambagiosas quoque vias, per quas hominem ducit Deus, esse rectas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

C A P V T XXVIII.

*Rectas esse vias, etiam cum Deus, per mirabiles hominem casus
& varias utriusq; fortune ambages deducit, illustri
historia docetur.*

Lina, cum emisisset Pharaon populum, non eos duxit Deus per
viā terra Philisthim, quæ vicina est: sed circumduxit, per
viam deserti, quæ est iuxta mare rubrum. Posset mi-
rari quispiam, cur id fecerit? cum alibi dicatur: *Iu-
stum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei.*

L.
Exod. 13. 17.

Sap. 10. 10.

Sed si quis rem iustis ponderibus velit expendere, deprehendet,
illas ipsas viarum ambages, vias rectas extitisse. Causam tantarum
ambagum Moyses ipse de Deo ducente loquens addit: *reputans,
ne forte pœniteret eum (populum) si vidisset aduersum se bella con-
surgere, & reuerteretur in Ægyptum, si viam tam breuem iuisset:*
facile enim voluisset eam recalcare. Iam verò, tanto itinere confe-
cto, noluit labores frustra exantlatos; ac proinde ad Ægypti obli-
uionem pariter, & ad amorem, pro terra promissionis, pugnandi,
est impulsus. Siquidem vi potius perumpendum censuit, quàm
quadraginta annorum suscipere denuò profectionem. Et sanè etiā
terra lacte & melle manans digna fuit, quæ per tot ambages quæ-
reretur. Sic homines ad *regnum quoque calorum, quod vim pati-
tur*, ducit Deus. Ad quod, si breuis & leuis via esset, exigua homi-
nis virtus, parua gloria foret, coronam coelestem promereri. Quin
neque ad seculi honores via leuis, aut breuis est. Omnes sceptrā
ambirent, ni vulnera obstarent. Neque inueniretur, qui terram
hanc, velut Ægyptum, vellet relinquere, si tam breuis & compen-
diosa via esset, ad Mundi titulos ac prosperitates. Hoc est, dedu-
cere *iustum per vias rectas*, ita ducere, per Mundum, vt illi Mun-
dus amarefcet, cupiātque pugnare, & quiduis pati, pro vita illa
regnōque omni amaritudine molestiāque carente. Quantas au-
tem hominem Deus deducat, & quàm vtilis per ambages, quàm-
que illi, velut in columna fortissima mollissimæ nubis, potenter
suauiterque semper adsit, dum læta tristibus, & tristia lætis per-
miscet, omnes historiæ sacræ & profanæ docuerunt. Diuinæ ni-
mirum sapientiæ consilium est, sic illustrare mentes generosas.

Matt. 11. 12.

M m

Ruti

Senec. lib. 1. Rutilij innocentia ac virtus lateret, nisi accepisset iniuriam, ait illud, dum violatur, effulsit. Nunquid non sorti sua gratias egit, & exilium suum complexus est? De his loquor, quos illustravit Fortuna, dum vexat. An Æthna possit sublabi, & in se ruere, an illud excelsum cacumen & conspicuum per vasti maris spacia deterat assidua vis ignium, dubitatur: virtutem non flamma, non ruina inferius adducet. Hoc una maiestas deprimi nescit, nec proferri ultra, nec referri potest. In medio consistit, procellis undique circumfremantibus. Obruta fluctibus emergit. Quassata ventis, consistit. Abducta auijs, in semitam redit, quia Deus deducit illam. Quod in historia iuuenis, ad summa, per omne obstaculum, emergentis accipe, & mirare.

II. Gothofridus Viterbiensis, Conradi III. & Friderici I. Imperatorum notarius, scripsit *Chronicum vniuersale*, quod appellauit *Pantheon*, quod omnium tum Ecclesiasticorum, tum temporalium Principum res gestas contineat, & principes Dijs, in S. Scriptura, appellentur. Hoc opus partim prosa, partim ligata oratione scriptum ipsi Urbano III. Summo Pontifici dedicauit. Vnde non exigua ei authoritas accedit. Hic ergo Gothofridus Viterbiensis aliique scriptores tradunt de Conrado II. Rom. Imperatore, eum fuisse Principem admodum sapientem, iuris civilis peritum, & religioni Christianæ valde addictum, multisque, per Poloniam, Italiã, Galliam, Burgundiãmq;, victorijs clarum, & iustitiæ tam tenacem, vt nulli pacis violatori, aut rebellionem molienti veniam daret. Itaque, post multos, in nominatis regnis, sceptrum aliamque potestatem tyrannicè affectantes bello subactos extirpatosque, magnus, inter omnes, metus, vim, ambitionem, turbationemque publicæ tranquillitatis diu cohibebat. Quanquam, quid dico, diu? nulla, in hoc mundo, etsi per aliquot annos perseveret, est diuturna tranquillitas. Comes ergo quidam Lupoldus nomine, (Luifus Contarinus Lampoldum Palatinum de Bauaria, Martinus Crusius Diopoldum comitem Caluensem Sueuum nominat) rebus aliquamdiu pacatis, cepit consilia turbulenta agitare, quæ vbi vidit emanasse, mortem certam ab Imperatore metuens, fuga sibi censuit consulendum. Inter homines Cæsari placere cupientes, nusquam erat tutum habitare. Igitur ad feras, in remotam ab omni humano consortio siluam Nigram seu Hercyniam, non procul à castro suo Calua, se recepit. Ibi, in tuguriolo, quod tumultuario opere excitarat, aut, vt alij volunt, in molendino vacuo, cum